

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid accipiendum sit per bestiam ascendentem de mari & cur Antichristus de mari ascendere dicatur. Et vidi de mari bestiam ascendentem. Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

COMMENTARIUM PRIMUM EXEGETICUM.

De bestia ascendente de mari.

Quid accipiendum sit per bestiam ascendentem de mari & cur Antichristus de mari ascendere dicatur.

Et vidi de mari bestiam ascendentem.

SECTIO PRIM A.

Richardus.
Beda.
Primasius.
Ansbertus.
Arethas.
Haymo.
Pannon.
D. Irenens.

ULTI interpretes, bestiam ascendentem de mari interpretantur multitudinem impiorum, ut Richardus, Beda, Primasius, Ansbert. Cæterum rectius sentiunt Rupert. Arethas, Haymo, Pannon. imo & D. Iren. lib. 5. aduersus hæreses, cap. 28. per bestiam ascendentem de mari accipiendum esse Antichristum: quæ sententia omnino amplectenda est, cum ea, quæ Ioannes commemorat, non possint omnia in multitudinem impiorum conuenire: maximè autem quadrent in Antichristum, ut ex iis, quæ dicemus, perspicuum fiet.

I.
Mundus mari nomine saepe significatur.

Dan. 7. 2.

Quatuor mundi imperia bestiarum & ventis comparantur.

Psal. 47. 8.

Gentium superbia quomodo evertitur Christi.

D. August.

Psal. 47. 9.

Psal. 71. 11.

D. Gregor.

Iob. 26. 12.

Mare igitur hoc loco duo significat. Primò multitudinem ipsam impiorum: deinde mundum istum. De utroque enim mari Antichristus ascendet, quæ ut melius intelligantur, aduertendum est mundum istum saepe appellari mare in sacris literis, potissimum verò propter ipsam impiorum multitudinem, veluti Dan. 7. Videbam, inquit, in visione mea nocte, & ecce quatuor venti erant pugnabam in mari magno: & quatuor bestie grandes ascendebant de mari diuersè inter se. Quo loco per quatuor ventos, & quatuor bestias intelligit Propheta quatuor mundi imperia, ut ex ipsa visione est exploratum, quæ & bestiis propter immanitatem & ventis propter inconstantiam comparantur. Porro mare, in quo eiusmodi venti aduersus hinc inde flatibus depugnabant, mundum istum interpretatur D. Hieron. salis, amarisque fluctibus redundantem: atque in hoc mari superbi veluti altissimæ quædam naues plenissimis velis, vento nimirum elationis præter morem tumidis nauigant, de quibus loquitur Regius vates Psal. 47. In spiritu uehementi conteres naues Tharsis, (ad literam) naues Tharsensium, & cæterarum superbarum gentium. Etenim per Synecdochen per naues Tharsis significantur omnes omnino nationes: quæ superbiæ flatu tumide potentiæ suæ vela aduersus Ecclesiam expandunt: quarum superbiæ Christus evertit, cum eas sub fidem, ditionemque suam subiunxit: quemadmodum interpretatur D. August. Id, quod quia iam impletum cernimus, hæc fecit Ecclesiæ tempora præuidens Propheta, per spiritumque se lætabundus fidelibus inserens subiunxit: sicut audimus, sic vidimus. Audimus, inquit August. in prophetia: vidimus in Euangelio. Vide ita impleri, quod dictum est Psal. 71. Adorabunt eum omnes Reges terra: omnes gentes seruient ei. Idemque mysterium D. Greg. lib. 17. Moral. c. 15. existimat indicatum illis verbis Iob. 26. In fortitudine illius repente maria congregata sunt. Quia incarnato, inquit, Domino discordantium secularium corda concorditer viuunt, Iam Petrus in mari ambulat, quia Christi prædicatoribus illa quondam tumida humili auditu corda substrata sunt, & procellosa mari aqua Domini pedibus presso tumore calcata est.

De

De eodem mari locutus est Abacuch in eandem sententiam capite 3. *viam III.*

fecisti in mari equis tuis, id est, Apostolis: id quod prodigij instar Propheta commemorat: miraculi enim instar est equos per mare incedere, nec fluctibus obrui, imò eos ipsos pedibus turbare, vt statim subiungitur: *In luto aquarum multarum*, Et multò luculentius iuxta translationem Septuaginta. *super induxisti in mari equos tuos, conturbantes aquas multas.* Et verò grande fuit miraculum paucos numero Apostolos, genere humiles, conditione pauperes immensum Oceanum, hoc est, vniuersum orbem aggredi, cuiusque siue potentie, siue opum, siue eloquentie fluctibus non solum non obrui, sed ipsas etiam aquas altissimas quasi equos paruorum riuulum turbare, vt merito per admirationem dicere Propheta potuerit, *Viam fecisti in mari equis tuis* Denique locum Psal. 103. *Hoc mare magnum & spatiosum manibus: illic reptilia, quorum non est numerus, animalia pusilla cum magnis, illic naues pertransibunt:* plerique de mundo, sed mysticè tamen accipiunt: in quibus D. Ber. vt hoc pbiter dicamus, sermone de tribus Ordinibus Ecclesiasticis, ait tres viros in hoc mundo, no marinauigare, nimirù Noè, Danielem, & Iob, hoc est, prelatos, conjungentes, & coniugatos. Primum gradum mare traicere nauis: secundum ponte: tertium vado, quod longè est periculosius: continentes tamen quàmuis ponte transeant triplex periculum incurtere, quod accidere solet in pontibus. Periculosum quippe est in ponte vel se æquare alteri, vel retro respicere, vel in medio ponte stare, eo quòd nullum horum facile patiatur pontis angustia. Quare non debere continentes se aliis per superbiam æquare, nedum præferre, neque retro respicere neglecta continentia, carnisque illecebris expetitis, neque in eodem perfectionis gradu persistere sed ulterius semper progredi.

Atque hæc de mari pro mundo isto in vniuersum, que multò magis in eum quadrant ratione impiorum hominum, de quibus idem mare magnum & spatiosum accepit Hugo de S. Victo. Is enim per mare intellexit concupiscentiam que in impiis dominatur, in quo mari reptilia, quorum non est numerus, sunt, praua, & portentosa cogitationes: sicut enim in mari sunt varia monstrorù genera, ita ex concupiscentia, quam plurima diuersarum cogitationum môstra, eaque interdum horrida oriuntur, quæ non immeritò reptilia nuncupatur: quia sensim in animam quasi irrepunt, & tacito quodam, ac lubrico motu illabuntur. Quoniam verò aliæ aliis fœdiores sunt, magisque portentosa, idcirco additur: *Animalia pusilla cum magnis.*

Igitur de duplici hoc mari visus est ascendere Antichristus: & quia de mundo erit, & quia caput omnium impiorum, & emphasim quoque habet *ascendendi* verbum, vt plerique hoc loco obseruauerunt, tum quia paulatim ex paruis initiis ad totius orbis monarchiam euehatur, vt postea dicemus: tum quia per superbiam, & animi elationem ipse in seipso ascendet, quod est proprium superbiorum quorum ipse caput, ac princeps erit. Sicut enim humilis in corde sibi scalam constituit, in qua per omnes humilitatis gradus descendens, rursus in eadem per omnes virtutum gradus ascendit, iuxta illud Psalm. 83. *Ascensiones in corde suo disposuit.* (Quod enim de humili sit sermo patet ex verbis proximè antecedentibus: *Beatus vir, cuius est auxilium abste:* seu vt transtulit D. Hieronymus, *Beatus homo, cuius in te est fortitudo,* id est, qui sibi omnino diffidit, totaque suam spem, ac fortitudinem in Deo collocat.) Ita superbus scalam sibi in corde suo erigit, in qua continuò per mentis elationem ascendens omnes superbiæ, & reliquorum vitiorum gradus percurrit: vt non obscure indicatur illis verbis Psalm. 73. *superbia eorum quire oderunt, ascendit semper.* Vnde Lucifer ascensiones in corde

Abac. 3. 15.
Apostolos vniuersum aggredi orbem, grande miraculum.
Psal. 103. 25.

D. Bernard. Noè, Daniel & Iob, tres Ecclesiæ signat ordines

III.
Hugo Vict.
Præua cogitationes, animalia reptilia.

V.
Antichristus superbiorum caput.
Humilitatis scalam in corde sibi erigit humilis.
Psal. 83. 6.
D. Hieron.
Superbus superbia scalam sibi erigit in corde.
Psal. 73. 23.

Esai. 14. suo disponebat, vt refertur Esaiæ cap. 14. Dicebas in corde tuo: In cælum conscendã, super astra Dei exaltabo solium meum, ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimis. Quare meritò Antichristus hanc potissimum ob causam visus est ascendere.

Cur Antichristus dicatur similis pardo, ac pedes vrsi,
& os leonis habeat.

Et bestia, quam vidi, similis erat pardo, & pedes eius sicut vrsi,
& os eius sicut os leonis.

SECTIO II.

I. **H**Aud dubiè sub horum animalium symbolis multiplex, & varia Antichristi malitia accipienda est, in quem nimirum omnia omnino vitia debent confluere. Sciendum est autem pardum, qui masculus est in pantheris, maculosum, ac velocissimum esse, præcèpsque ad sanguinem animal: vrsus esse astutissimum, haberèque pedes fortissimos, & manus humanis similes: denique leonem omnibus animalibus, vel ipso rugitu esse terrificum. Quo fit vt in pardo maculoso & vario multiplex Antichristi malitia, ac dolus ad fallendos fideles, imò vniuersitas omnium vitiorum exprimat. Quam ob causam Apostolus 2. ad Theff. 2. cum per antonomasiam hominem peccati appellauit. *Nisi venerit discessus primus & reuelatus fuerit homo peccati, filius perditionis.* Quo loco Caietanus aduertit cum dicitur Antichristus, homo peccati, significari plenitudinem omnium peccatorum: Et Hugo Cardinalis obseruat appellari hominem peccati, id est, seruum peccati, eo locutionis genere, quo dicere cõsueuimus: hic homo est meus. Præterea velocissimus erit Antichristus præcèpsque ad fidelium sanguinem fundendũ, & instar vrsi astutissimus, & maximè fraudulentus, similisque humanis gerens manus, quia initio se mitem, & humanum simulabit, sed paulò post instar vrsi ferocissimos vnghes crudelitatis exeret: & instar leonis vniuersam Ecclesiam quasi rugitu perterrebit.

II. **O**mnem hanc Antichristi malitiam descriptam habes sub nomine Leuiatham, Iob. 41. *Quis reuelabit faciem indumenti eius? & medium oris eius quis intrabit? portas vultus eius quis aperiet? per gyrum dentium eius formido: corpus illius quasi scuta subtilis compactum squammis sese prementibus: vna vni coniungitur: & ne spiraculum quidem incedit per eas.* Quamquam enim ille locus communiter de Dæmone intelligatur sub nomine Leuiatham, seu Ceti: tamen non inconcinne ad Antichristum etiam referri potest. Igitur, *Quis reuelabit faciem indumenti eius?* hoc est, fraudem & malitiã sub specie sanctitatis tanquam sub vestimento occultatam? *Et medium oris eius quis intrabit?* id est, quis calliditatem verborum eius poterit intraspicere? *Portas vultus eius quis aperiet?* habebit enim, eius vultus, hoc est, externa demonstratio varias, & sibi inuicem occurrentes, multisque flexibus, & mæandris implicitas portas, propter astum, & fraudulentiam. Itaque quemadmodum qui in domum aliquam, quæ multas hinc inde fores habet, ingreditur, non potest deinde facillè egredi, ita qui vultum Antichristi, eiusque mores, & progressum contemplabitur, non poterit facillè secum statuere, vtrum eum sectari, an insectari debeat: atque adeo eius rebus, signisque ac prodigiis quasi labyrintho aliquo implicitũ se sentiet. *Per gyrum dentium eius formido:* id est, in prædicatoribus eius, qui dentes illius appellantur, quòd eius nefariam doctrinam aliis comedent.

Iob. 41. 4.
Vniuersa Antichristi malitia describitur.